

گزارش

پیدایش نهاد ثبت اثر در فهرست آثار ملی

«مسجد حاج غنی»

تهیه کننده: قاسم کریمی وند

۱- موقعیت طبیعی:

شیراز مرکز استان فارس ۱۰۳۰۰ کیلومتر مربع وسعت دارد. از شمال به سپیدان، مرودشت و ارسنجان، از جنوب به جهرم و فیروزآباد، از مشرق به استهبان و فسا و از مغرب به کازرون و ممسنی محدود می‌شود. ارتفاع شیراز از سطح دریا ۱۵۴۰ متر است.

۲- موقعیت فعلی:

شیراز - دروازه اسفهان، ابتدای بازار وکیل

۳- تاریخچه بنا:

این بنا متعلق به دوره قاجار می‌باشد.

۴- مشخصات بنا:

پلان این بنا به شکل مربع و به ابعاد ... می‌باشد. ورودی مسجد عبارت است از یک طاق تزئینی که در طرفین آن دو سکوی سنگی قرار گرفته است. حیاط و صحن مسجد دارای هفت طاقنما به طور قرینه در جهت شمالی و جنوبی بنا و پنج طاقنما در جهت شرقی و غربی بنا می‌باشد. شبستان مسجد در ضلع شمالی بنا واقع است. یک دیوار در وسط، شبستان را به دو قسمت تقسیم می‌کند. شبستان غربی دارای ۲ ستون سنگی مدور و ۲ ستون سنگی مربع شکل و شبستان شرقی دارای ۳ ستون مدور سنگی است که در امتداد یکدیگر قرار گرفته‌اند. شبستان مسجد دارای سقف چرچین است. ستونهای مسجد به یکدیگر کلافکشی شده‌اند. از دیگر ویژگی‌های مسجد حاج غنی استفاده از گوشواره جهت

تبدیل مربع به دایره می باشد. محراب مسجد در جنوب شبستان به طرز زیبایی بوسیله کاشی معقلی پوشیده شده است. ارتفاع ازاره داخل شبستان ۹۰ سانتی متر می باشد. مصالح مورد استفاده در ساخت بنا عبارت از سنگ، آجر و ملاط گچ و گل می باشد. از دیگر ویژگی های این بنا استفاده از ناودانهای سنگی و همچنین عنصر معماری آبچک می باشد. در ضلع شرقی و غربی بنا اطاقهایی وجود دارد که از آنها جهت انباری، آشپزخانه و همچنین اتاق مرید و خادم مسجد استفاده می شود. لازم به ذکر است که در حال حاضر شبستان شرقی جهت استفاده خواهران نمازگزار می باشد.

۵- نوع بهره برداری و خصوصیات بارز بنا:

کاربری فعلی بنا مذهبی می باشد. خصوصیت بارز بنا استفاده از کاشی معرق در حیاط و بالای طاقنماهای مسجد می باشد.

۶- عوامل تزئین شده و نوع آنها:

تزئینات بنا عبارت است از استفاده از کاشی بالعباب سبز و همچنین کاشی معرق در سردر ورودی بنا، استفاده از کاشی معرق و معقلی در بالای طاقنماهای حیاط مسجد و همچنین به کاربری کاشی معقلی در شبستان و سقف داخلی بنا.

۷- نوع مالکیت بنا و مشخصات ثبت آن در ردیف آثار تاریخی:

مالکیت بنا دولتی می باشد و تاکنون در ردیف آثار تاریخی به ثبت نرسیده است.

۸. اقدامات انجام شده در مورد بنا با ذکر مشخصات:

از این بنا گزارش لیش، عکس و نقشه تهیه شده است.

۹. توضیح ضروری و اختصاصی بنا:

به دلیل فرارگرفتن این مسجد در کنار بافت قدیم خصوصاً فرارگرفتن در مبدأ بازار وکیل، توجه به حفظ آن ضروری است.

اشاره به اقداماتی که در دوره‌های گذشته روی بنا انجام شده است.

۱. توسعه و یا تعمیرات دخل و تصرف انجام شده تاکنون:

تعمیرات این بنا شامل: تعویض سنگ‌فرش حیاط و شبستان، اندود و مرمت پشت‌بام، تعمیرات اساسی سرویس‌های بهداشتی و تعمیرات پراکنده دیگر می‌باشد.

شماره عکس:

شرح عکس: ضلع شمالی

شماره عکس:

شرح عکس: ضلع جنوبی

شماره عکس:

شماره عکس:

شرح عکس: ضلع شرقی

شرح عکس: ضلع شرقی

0000

دره کوسان کهنه و قدیمی دره کوسان	
شماره	محل پروژه
پلان کوهچای علی	محل نشانی
مختصات ق. کوهچای	برداشت
مختصات	ترسیم
1100	مقیاس
۱۳۸۰	زمان
	تاریخ